

THE UKRAINIAN® FARMER

Журнал | щомісячник

agrotimes.ua

№5 (137) | травень 2021 року

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС

98977

ПІДСИЛИТИ РОСЛИНУ

Основа
врожаю

Шість
нових програм

Готовий
зберігати

Зміст

4 Я вважаю

- 6 Новини ринків
- 7 Новини компаній

тема номера

- 8 Підсилити рослину
- 9 Напрацьований досвід
- 12 Підтримати з ґрунту
- 16 Головне — не заважати
- 20 Підживлення малими дозами
- 24 Основа врожаю
- 30 Керувати удобренням
- 34 Живильні рішення
- 38 Обприскуємо вибірково
- 40 Добро на добриво

Аграрна Еліта України

- 44 Компанія з міцною вдачею

аграрна політика

- 48 Знизити ризики
- 50 Шість нових програм

рослинництво

- 52 Позмагатися з посухою
- 58 Обережний почин
- 60 Весняний догляд
- 66 Соняшник на Заході
- 70 Волога для кукурудзи
- 72 Від лабораторії до поля

зберігання

- 74 Готовий зберігати
- 80 Не витрачаючи зайвого

техніка

- 84 Онлайн-гігант агрозапчастин
- 88 Стандарт для сівби
- 91 Оптимальна оранка
- 92 Сівалка з варіантами
- 94 Раніше вийти у поле
- 97 Обробіток без втрат вологи
- 98 Готуємося до силосування
- 102 Машини «зеленого» сезону
- 106 Технології та ризики
- 108 Максимум від органіки

винокомплекс

- 110 Якість — у фокусі
- 114 З позиції якості
- 120 Особливий раціон
- 124 Коли бактерії друзі
- 126 Увага до найменших
- 128 Легка хода
- 130 Літо без стресу
- 132 Сила росту
- 134 Заслін від інфекції
- 136 Домінантні хвороби
- 138 Холодильник для спермій
- 140 Опорос по-данські
- 142 Щоб муха не пролетіла
- 144 Нейтралізувати мікотоксини

9 Напрацьований досвід

Складання оптимальної системи удобрення вимагає від агронома бути ґрунтознавцем, механізатором і метеорологом, мати широкі погляди й уміти визначати причинно-наслідкові зв'язки

16 Головне — не заважати

Фермер Віктор Щуров вважає, що рослина сама підкаже, якій допомоги потребує

46 Знизити ризики

В Україні вкотре планують запровадити агрострахування з державною підтримкою

THE FARMER

Свідоцтво №14793-3764Р
від 29.12.2008
Засновано 29.12.2008
№ 5 (137), травень 2021
Засновник: ТОВ «АГП Медіа»
Видавець: ТОВ «АГП Медіа»
01135 Київ, пр. Перемоги, 5А
8-й поверх, офіс 803
Поштова адреса: 04116 Київ, а/с 124
Адреса редакції:
01135 Київ, пр. Перемоги, 5А
8-й поверх, офіс 803
тел. +38 044 287 88 30 (31, 32)
Директор:
Геннадій Воробійов
genadiy.vorobyov@agpmedia.com.ua
Редакція:
Володимир Огігчук
volodymyr.ogiychuk@agpmedia.com.ua
Людмила Морозова
lyudmyla.morozova@agpmedia.com.ua

Лариса Степанушко
larysa.stepanushko@agpmedia.com.ua
Арт-директор:
Андрій Педченко
andriy.pedchenko@agpmedia.com.ua
Дизайн:
Микола Полончук
mykola.polonchuk@agpmedia.com.ua
Керівник відділу реклами:
Олег Змєєв
oleg.zmeyev@agpmedia.com.ua
тел. +38 044 287 88 30,
моб. +38 098 445 02 82
Відділ реклами:
тел. +38 044 287 88 30
Наталія Семенюк
nataly.semenyuk@agpmedia.com.ua
моб. +38 097 605 55 07
Відділ маркетингу:
Надія Воробійова
nadia.vorobyova@agpmedia.com.ua
моб. +38 096 879 69 70

Відділ передплати:
Марина Прохватило
marina.prohvatilo@agpmedia.com.ua
моб.: +38 (098) 916 44 99
Аліна Воробійова
alina.vorobyova@agpmedia.com.ua
моб.: +38 (097) 744 28 07
FARMER
Наклад — 10 000 примірників
Друк: Типографія «АВАНПОСТ-ПРИМ»,
вулиця Сурикова, 3, корп 3, Київ, 02000,
тел. 044 251 27 68
Номер здано до друку 06.05.2021
Замовлення: № 1432
Журнал The Ukrainian Farmer виходить
один раз на місяць
Передплатний індекс: 98977
Редакція не повертає матеріалів, яких не замовляло, а також
має право редагувати тексти. У разі передруку посилення
на Farmer обов'язкове. Видавець не несе юридичної
відповідальності за зміст рекламних оголошень та статей.
® — на правах реклами.
© — знак захисту авторських прав

Сила росту

Що сприяє інтенсивному росту м'язових тканин і щоденним приростам свиней

ОКСАНА КУЗЬМЕНКО

Білоцерківський НАУ

Співатор: Олена Титарьова

Ріст свиней – справа непроста. З одного боку, бажаним у сучасному світі є високий приріст якісної м'язової тканини, а з іншого – максимально низька собівартість корму. Саме на цьому етапі вибору багато фахівці схиляються в бік зниження собівартості корму, що, на наш погляд, є хибним.

Проте у будь-якому разі варто розуміти, з яких складових складається щоденний приріст тварини і від чого він залежить.

По-перше, зауважимо, що найголовнішим чинником якісного складу приросту маси тіла є генетика. Усім відомо, що існують м'ясні та сальні, а також універсальні м'ясо-сальні породи. Також не секрет, що у всьому світі найоптимальніший варіант якісних відгодівельних поросят отримують у результаті контрольованого багатопородного схрещування. Нині мода на м'ясо, тож у пріоритеті породи з високою м'ясністю та багатоплідністю. Це 2-, 3-, 4- та 5-породні гібриди, у виведенні яких беруть участь здебільшого свині порід ландрас, дюрк, йоркшир, п'єстрен. Значний негативний вплив на продуктивність, а особливо на якість свини-

ни (і приросту, відповідно) мають гени Rendement Napole (RN) та Halothane.

По-друге, приріст свиней залежить від віку. Коли ми говоримо про порося вагою 20–30–40 кг, то варто розуміти, що воно ще росте, і генетично зумовлено відкладання м'язової тканини, ріст кісток тощо. Якщо ж йдеться про порося вагою 90–100–120 кг, то тут ріст уже закінчується, і тому збільшення ваги відбувається накопиченням жиру. І на цьому етапі виробникам доводиться застосовувати кілька спеціальних заходів задля відкладання м'язової, а не жирової тканини. Частина таких добавок є природними речовинами й не шкодять ні тварині, ні людині, – кінцевому споживачу свинини, – ні навколишньому середовищу. Але про це далі.

Багато спеціалістів нехтують ще одним важливим чинником – стресом. Стрес блокує накопичення білка в тілі тварини, а паралельно з цим ще й дає старт низці негативних для обміну речовин і здоров'я тварини процесів. Звідки стрес у свиней? Технологічно недосконале обладнання – стрес. Підвищені температура чи вологість навколишнього середовища – стрес. Переповненість приміщення – стрес. Цей список можна продовжувати ще довго.

Годівля – головна складова приросту свиней

Найважливіше місце у цій темі лежить годівлі. Адже саме в годівлю тварина отримує енергію та певні речовини, які забезпечують її ріст. Відповідно, і приріст живої маси. М'язова тканина – це білок. І як будь-який білок вона складається з амінокислот. Отже, логічним є твердження, що для підвищення м'язової тканини молодому поросятиною потрібно забезпечити її певною мірою амінокислотами. Частина амінокислот синтезуються в організмі тварин або містяться в кормах у певній кількості, проте є й такі, що синтезуються й контролюються під час складання раціону: лізин, метіонін, треонін, триптофан, ізолейцин, лейцин, гістидин, фенілаланін, валін. Сучасні норми годівлі свиней дають рекомендації щодо кількості перерахованих амінокислот до певної кількості корму. За дотримання рекомендованих стандартів рівень сирового протеїну можна зменшувати (за потреби).

Енергія – один з основних чинників приросту маси тіла. За її браку не буде приросту не буде. Окрім певної, середньої рівня енергії її вміст має бути в певному співвідношенні з протеїном. Зрушення показника рівноваги як у бік збільшення, так і в бік зменшення має негативний вплив на приріст маси тіла. Важливим чинником є джерело енергії. Здебільшого це вуглеводи, проте і вуглеводи бувають різними.

Серед лайфхаків зі збільшення м'ясної продуктивності свиней у свинарстві

Таблиця. Частка амінокислот у різних видах кормів

Показник	Макуха сої	Макуха соняшнику	Барда після-спиртова суха	Дробина пивна суха	Рибне борошно	М'ясні кістки борошно
Уміст сирового протеїну, %	≈43	≈28	≈26	≈25	≈57	≈45
Частка лізину у складі сирового протеїну, %	≈6,2	≈3,6	≈2,4	≈3,8	≈7,6	≈4,8
Засвоюваність лізину, %	≈87,5	≈74,9	≈58,3	≈73,1	≈88,6	≈63
Частка метіоніну в складі сирового протеїну, %	≈1,4	≈2,3	≈1,8	≈1,9	≈2,8	≈1,3
Засвоюваність метіоніну, %	≈88,3	≈85,9	≈84,3	≈81,9	≈88,3	≈51
Частка триптофану в складі сирового протеїну, %	≈0,6	≈1,2	≈0,9	≈1,2	≈1,1	≈0,5
Засвоюваність триптофану, %	≈85,8	≈79,1	≈64,7	≈74,8	≈84,1	≈32

є використання L-карнітину та креатину. L-карнітин – вітаміноподібна речовина, яку активно використовують спортсмени задля «спалювання жиру» та вивільнення енергії. Він не так сприяє нарощуванню м'язів, як збереженню білка як структурного компонента. Цей самий принцип застосовують і у свинарстві. Додаткове введення L-карнітину сприяє збереженню білка для структурної функції, а отже, сприяє накопиченню м'яса в тілі. Креатин – ще одна органічна речовина, що сприяє нарощуванню м'язової тканини. Складаючись із трьох амінокислот, він накопичується у м'язах і є регулятором енергетичного обміну.

Проте не всі кормові добавки, що використовують у свинарстві, такі безпечні й природні. Є низка всіляких речовин, які сприяють накопиченню м'яса та досягненню високих приростів. Ми свідомо їх не називаємо і не пояснюємо їх вплив на тіло тварини.

Сировина для кормів

Повертаючись до амінокислот, варто розглянути і їх природні джерела – кормові засоби. Раціон свиней складається здебільшого зі злакових зернових, макухи чи шроту сої, незначної частки макухи чи шроту соняшнику. Звичайно, час від часу в раціонах свиней можна побачити суху барду, пивну дробину, горох чи горохові мучки, пшеничні висівки, корми тваринного походження тощо. Проте основним джерелом протеїну все ж є продукти переробки сої, оскільки рибне борошно має захмарну ціну як для українського виробника, а м'ясо-кісткове (прикре сьогодні) – вкрай низьку якість.

Дані таблиці чітко вказують на те, що за великого вмісту протеїну не всі кормові засоби можуть похвалитися значним умістом засвоюваних амінокислот. До того ж на деякі з перерахованих кормових засобів є обмеження на додавання до складу комбікормів для свиней різних груп.

Окремо варто порушити питання про пир'яне борошно. Адже цей продукт містить понад 75% сирого протеїну у своєму складі. Проте доступність амінокислот із пир'яного борошна вкрай низька. За літературними даними, вона не перевищує 30%. Ви можете його і не купувати, а отримати неприємним бонусом, купивши фальсифіковане рибне чи м'ясо-кісткове борошно.

lyudmyla.morozova@agpmedia.com.ua

Додана вартість для свинарства

■ **ВІТАМІНИ**
ROVIMIX®
Hy-D®

■ **ЕНЗИМИ**
RONOZYME® HiPhos
RONOZYME® MultiGrain
RONOZYME® WX
RONOZYME® VP
RONOZYME® ProAct

■ **РІШЕННЯ ДЛЯ ГОДІВЛІ**
ROVIMIX®
OVN®

■ **ЕУБІОТИКИ**
VevoVitall®

ДСМ Нутрішнл Продактс
04070, Україна, м. Київ
вул. Петра Сагайдачного, 25 Б, офіс 404
тел.: +38044 4985172, 4985176, факс: 38044 4985100
www.dsmnutritionalproducts.com

HEALTH · NUTRITION · MATERIALS